

รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

A Model for Improving Work Performance Efficiency of the Personnel
of Sub-district Health Promoting Hospitals in Huayrat District, Buriram Province

ฟ้าประทาน เต็มขุนทด¹ / รังสรรค์ สิงห์เลิศ² / ณรงค์ฤทธิ์ โสภา³
Fapraphan ThoemKhuntod / Rungsan Sihalert / Narongrit Sopha

¹⁻³ สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มภาคคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Program of Regional Development Strategies, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Rajabhat Maha sarakham University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 3) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผลการวิจัยพบว่า 1) มี 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.68 การมีส่วนร่วม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.30 และการทำงานเป็นทีม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.20 วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเอง โดยสังเคราะห์จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในงานวิจัย 2) รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานประกอบด้วย 6 กิจกรรม ดังนี้ ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเสริมสร้างภาวะผู้นำ การเรียนรู้ทักษะการให้บริการ การเรียนรู้การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์การพัฒนาทีมงาน และการสร้างทีมงาน ผลการใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ หลังการทดลองใช้รูปแบบ มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05สรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

Abstract

The aims of the research were 1) to analyze current conditions and problems of health performance efficiency of the personnel of sub-district health promoting hospitals in Huayrat District, Buriram Province, 2) to design a model for improving health performance efficiency of the personnel, and 3) to implement and evaluate the model. The influence coefficient index of the three factors: leadership, participation and team work was .68, .30 and .20, respectively. Research method was quantitative research. Data were collected using the self-generated questionnaire, and the data were synthesized based on theories and researches related to variables in research. Additionally, the study showed that the model for improving the work performance efficiency of the officers consisted of six activities: knowledge of leadership, building leadership, skills for administration, analysis and evaluation of current conditions and problems, and improving and building teamwork. Finally, the findings indicated that the model has significantly improved work performance efficiency of the personnel of sub-district health promoting hospitals in Huayrat district at the .05 level. In conclusion, the model is practical and appropriate for improving work performance of the officers of the health promoting hospital in Huayrat district, Buriram province.

Keywords: Model for Improving Work Performance, Sub-district Health Promoting Hospitals

บทนำ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ถือเป็นหน่วยบริการด่านหน้าของกระทรวงสาธารณสุขที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน และชุมชนมากที่สุด มีหน้าที่ในการดูแลประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้เข้าถึงสุขภาพและ

สุขภาพที่ดี (กาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม) เพื่อนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีในการดำรงชีพร่วมกันภายใต้ความมีต้นทุนและอัตตลักษณ์ ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่เป็นแบบแผนของตนเองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการจัดบริการเชิงรุก ทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพป้องกัน และควบคุมโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขของพื้นที่ ด้วยการประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ในลักษณะของการเป็นภาคีร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดระบบการดูแลสุขภาพของชุมชนอันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพได้ในที่สุด ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดระบบสุขภาพแนวใหม่ตามทิศทางของการปฏิรูประบบสุขภาพและการกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านสุขภาพ การจัดการบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอาศัยแนวคิดการจัดการบริการสุขภาพแบบยึดตามลักษณะของประชากร ปัญหาโรคและสาธารณสุขของพื้นที่ (Population Based Health System, Problem Based Health System และ Area Based Health System) เป็นกรอบการจัดบริการ ซึ่งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีพันธกิจที่สำคัญ คือ 1) การพัฒนาฐานข้อมูลบริการ (Data Base) เพื่อให้ได้ระบบข้อมูลสุขภาพที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงถึงกันและกันได้ระหว่างเครือข่ายบริการทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และการส่งต่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแม่ข่าย 2) การพัฒนาการจัดการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Hospital Base) เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ป่วยได้รับการที่มีขีดความสามารถสูงขึ้น โดยการประสานความร่วมมือขอรับการสนับสนุนทั้งในด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ทางการแพทย์เครื่องมือติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย ยานพาหนะรถยนต์ส่งต่อ จากโรงพยาบาลแม่ข่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนถึงกองทุนประกันสุขภาพตำบล เพื่อให้เกิดการรักษาผู้ป่วย การให้บริการภาวะฉุกเฉิน การส่งต่อผู้ป่วยเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการปัญหาโรคของพื้นที่ 3) การพัฒนาการจัดการในชุมชน (Community Base, Community Health Care) เพื่อให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เกิดการรับรู้ ตระหนักถึงการมีส่วนร่วม และสามารถให้การสนับสนุนในการวางแผน

ดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันและควบคุมโรคของพื้นที่ 4) การพัฒนาการจัดการบริการในบ้าน (Home Base, Home Health Care, Home Ward) ให้กลุ่มแม่และเด็ก ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องใกล้ชิดเป็นองค์รวมแบบเอื้ออาทร ด้วยบริการที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ (Humanized Health Care) (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2553)

จังหวัดบุรีรัมย์มีสถานื่อนามัยที่ได้รับการยกระดับขึ้นเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจำนวน 227 แห่ง มีบุคลากรด้านสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้งหมดจำนวน 1,816 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์, 2558) ด้วยบริบทสถานะด้านสภาพแวดล้อมเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อมและความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและต่อพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนกลุ่มต่างๆ ทำให้ปัญหาด้านสาธารณสุขเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมีความซับซ้อนรุนแรงเพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงรวมถึงการปรับเปลี่ยนระบบบริการที่ซับซ้อนขึ้นและกับสภาพบทบาทภารกิจของหน่วยบริการปฐมภูมิที่เปลี่ยนไปเน้นการทำงานเชิงรุกการสาธารณสุขผสมผสานการดูแลสุขภาพในทุกมิติแบบองค์รวม การส่งเสริมและป้องกันขจัดภัยคุกคามทางสุขภาพในรูปแบบต่างๆ การดูแลอนามัยสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนบริการวิชาการ การติดต่อสื่อสารและประสานเครือข่ายชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานสาธารณะและพัฒนาชุมชนการวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุขได้อย่างเหมาะสมตามสภาพเศรษฐกิจสังคมและความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิจะต้องมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานทั้งความรู้ ทักษะ ความชำนาญในหลายๆ องค์ประกอบรวมกันเพื่อรองรับยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และด้วยข้อจำกัดการขาดแคลนบุคลากรด้านสาธารณสุขก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่จำต้องแบกรับภาระงานที่หนักมากยิ่งขึ้น ปฏิบัติหน้าที่ในหลายบทบาทในคราวเดียวกันและยังต้องสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ทดแทนกันได้ จึงอาจก่อให้เกิดความท้อแท้ขาดขวัญกำลังใจหรือแรงจูงใจที่จะปฏิบัติงานได้ ซึ่ง

มีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานได้การเสริมสร้างแรงจูงใจหรือการจัดการการบริหารภายในของหน่วยงาน รวมถึงการประยุกต์ความสามารถเข้ากับภาระงานในขอบเขตหน้าที่จึงน่าจะมีผลต่อสมรรถนะของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ว่าสภาพการปฏิบัติงานปัจจุบันเป็นเช่นไรและมีอะไรบ้างที่เป็นปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลการศึกษาศภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานมาวิเคราะห์ตามกระบวนการเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตลอดจนนำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้และประเมินผลการทดลองใช้ต่อไป เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้ดีขึ้น ตลอดจนสร้างความเจริญต่อระบบบริการสุขภาพ สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นการวิจัยและพัฒนา ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธี การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย เป็น 3 ระยะ

ดังสาระสำคัญต่อไปนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสาเหตุปัญหาของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินผลรูป

แบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

ประชากร

ประชากรการวิจัยครั้งนี้หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 50 คนดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช

ที่	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน
1	ห้วยราช	8
2	เกตู้ใต้	4
3	โคกเหล็ก	6
4	สามแวง	8
5	เมืองโพธิ์	6
6	ตาเสา	7
7	ตะโก	5
8	สนวน	6
	8	50

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้ง 8 รพสต ดังมีขั้นตอนดังนี้

1.1 การคำนวณหากกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานทั้งหมด 8 รพ.สต โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 :727) ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นได้ ในที่นี้จะกำหนดไว้ที่ 0.05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{50}{1+50(0.05)^2} = 44.44$$

จากการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร่ ยามาเน่ ดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 44.44 ตัวอย่าง เพื่อให้เป็นตัวเลขจำนวนคู่และง่ายต่อการจำแนก ผู้วิจัยได้ปัดเศษออกเนื่องจากไม่ถึง 0.5 จึงกำหนดเป็นจำนวนตัวอย่าง 44 ราย และเพื่อให้การกระจายข้อมูลต่างๆ ใช้การสุ่มแบบกำหนดระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มย่อยๆ เรียกว่าระดับชั้น หรือชั้นภูมิแล้วสุ่มตัวอย่างจากทุกระดับชั้น จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เอาหน่วยตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มทุกระดับชั้น

ตามจำนวนสัดส่วนที่กำหนดตามตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างแยกตามโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ที่	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	ห้วยราช	8	8
2	เกตุใต้	4	3
3	โคกเหล็ก	6	5
4	สามแวง	8	8
5	เมืองโพธิ์	6	5
6	ตาเสา	7	6
7	ตะโก	5	4
8	สนวน	6	5
รวม		50	44

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจาก โดยสังเคราะห์จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในงานวิจัย เพื่อทำความเข้าใจความหมายของตัวแปรให้ตรงตามทฤษฎีค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแบบวัดตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยนี้ จากงานวิจัยที่เคยศึกษาตัวแปรเหล่านี้มาก่อน ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยจัดเรียงเนื้อหา ข้อคำถาม ตามลำดับปัจจัยที่นำมาศึกษา จำนวน 70 ข้อ ได้แก่

- ปัจจัยด้านความรู้ จำนวน 10 ข้อ
- ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม จำนวน 10 ข้อ
- ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ จำนวน 10 ข้อ
- ปัจจัยด้านแรงจูงใจ จำนวน 10 ข้อ
- ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม จำนวน 10 ข้อ

ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท จำนวน 10 ข้อ

ปัจจัยด้านการสื่อสาร จำนวน 10 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 คือ แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ที่นำผลการวิจัยจากระยะที่ 1 มาสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นร่างในการพิจารณา ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวิพากษ์รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

การวิจัยในระยะที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ พยาบาลวิชาชีพ สาธารณสุขอำเภอ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 20 คน โดยการใช้การประชุมกลุ่มย่อย

(Focus Groups) และการร่วมระดมสมอง (Brainstorming) เพื่อวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ การเก็บรวบรวมในระยะที่ 2 นี้ใช้ทั้งการจดบันทึก และการถ่ายวีดิทัศน์ และการบันทึกเสียง เพื่อทำการสังเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่ได้นำไปใช้เป็นรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างและการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าดังนี้

คะแนนเฉลี่ย การแปลความหมาย

4.51-5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมุติฐานในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) หรือการวิเคราะห์อิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่ออธิบายอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยกำหนดนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Level of Significant .05) ซึ่งมีเงื่อนไขโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน เพื่อนำมาทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ผลการวิจัย

คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 40 คน พบว่า ส่วนมากเป็นเพศชาย ร้อยละ 46.7 เพศหญิง ร้อยละ 42.2 อายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี ร้อยละ 26.7 ส่วนใหญ่จบปริญญาตรี ร้อยละ 60.0 สถานภาพสมรส ร้อยละ 42.2 ประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 44.4

ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามการทดสอบสมมุติฐาน ด้วยการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) ด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL for windows) มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.68 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.30 และปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.20 ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคือปัจจัยด้านภาวะผู้นำ

ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ได้ทำกิจกรรมในการพัฒนา จำนวน 6 กิจกรรม คือ

1. ด้านภาวะผู้นำ จำนวน 2 กิจกรรม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเสริมสร้างภาวะผู้นำ
2. ด้านการมีส่วนร่วม จำนวน 2 กิจกรรม ได้แก่ การเรียนรู้ทักษะการให้บริการ การเรียนรู้การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์
3. ด้านการทำงานเป็นทีม จำนวน 2 กิจกรรม ได้แก่ การพัฒนาทีมงาน การสร้างทีมงาน

ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบ

การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ได้เก็บข้อมูลหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารจัดการ เพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของเจ้าหน้าที่ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ ด้านการรับรู้บทบาท ด้านสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีส่วนร่วมและด้านแรงจูงใจ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL for Windows) เพื่ออธิบายอิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) หรือปัจจัยเชิงสาเหตุโดยสมการเชิงโครงสร้าง อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของตัวแปรต้น ตัวแปรคั่นกลาง ที่ส่งผลทั้งโดยตรงและส่งผลโดยอ้อมต่อตัวแปรตาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Level of Significance .05) พบว่ามีปัจจัย 3 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.682) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.45 3) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.20 ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย มาอภิปราย ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สอดคล้องกับการศึกษาของทัศนีย์ ลักขณาภิขัชและคณะ (2550 : 42-43) ที่พบว่า ตัวแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบหลักประกันสุขภาพในระดับชุมชนระหว่างกองทุนภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลและกองทุนสุขภาพชุมชน ตำบลปลายโพรงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี มีรูปแบบที่แตกต่างกันตามภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ ปัจจัยหลักที่สำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างกัน คือ ด้านบุคคลและกลุ่มบุคคล ได้แก่ ภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ในการบริหาร ผู้นำชุมชนและประชาชน ปัจจัยที่พบในความสำเร็จหรือล้มเหลวในการจัดระบบหลักประกันสุขภาพชุมชนขึ้นอยู่กับ ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับการศึกษาของ จิตต์สุนทร พรหมคุณวัฒน์ (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชากับขวัญและกำลังใจของบุคลากรในสถาบันสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุนิดา แสงวิเชียร (2551) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถานีดารวจภูธรเมืองราชบุรี ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

1.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อุไรวรรณ เมืองสุวรรณ (2549: 89-95) เรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากร โรงพยาบาลระยองในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการเพื่อมุ่งสู่การรับรองคุณภาพโรงพยาบาล พบว่าปัจจัยด้านความรู้ ซึ่งได้แก่ การรับรู้ข้อมูล การรู้หลักการหรือ

แนวคิด และการรู้วิธีการหรือกระบวนการที่ต่างกัน มีส่วนในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการเพื่อมุ่งสู่การรับรองคุณภาพโรงพยาบาลแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีปัจจัยด้านความรู้ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการในภาพรวม และความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพระบบบริการ ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอนพัฒนาคุณภาพระบบบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ จินตนา ส่องแสงจันทร์ (2549: 180) ชื่อเรื่อง : การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาเพื่อการรับรองคุณภาพ โรงพยาบาลท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งในงานพัฒนาคุณภาพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมเพื่อการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลในภาพรวมและหลายด้านแตกต่างกัน

ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการเรียนรู้การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ปัญหา และสาเหตุของปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดจนความต้องการของชุมชนร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขหรือลดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ที่เป็นประโยชน์หรือสนองความต้องการของชุมชนร่วมวางแผนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม กฎกติกาของชุมชน กำหนดแผนงานหรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อขจัดแก้ปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน

1.3 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับศึกษาของ เพ็ญจันทร์ ประจันตะเสน (2552 : 160) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์ ค่าสัมประสิทธิ์อินดิคัลอิทธิพล และพบว่าความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ แก้ว ศรีบุญกุล (2552 : 124-125) ที่ศึกษารูปแบบการ

พัฒนาวิทยาลัยการอาชีพให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของวิทยาลัยการอาชีพ เรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลได้แก่ ปัจจัยด้านการพัฒนาครูและทีมงาน มีผลต่อความสำเร็จต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของวิทยาลัยการอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ทศนีย์ ลักขณาภิขัช และคณะ (2550 : 42-43) ที่ศึกษาตัวแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบหลักประกันสุขภาพในระดับชุมชนระหว่างกองทุนภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลและกองทุนสุขภาพชุมชน กรณีศึกษา ตำบลปลายโพรง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดมหาสารคาม และตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และพบว่ามีรูปแบบที่แตกต่างกันตามภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ ปัจจัยหลักที่สำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างกัน คือ การทำงานเป็นทีมของคณะกรรมการบริหารกองทุน

ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีมของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผลการทดลองใช้ และประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์พบว่า หลังจากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.ภาวะผู้นำ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อให้ประชาชน มีสุขภาพดี และอย่างยั่งยืน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งควรได้รับ

การพัฒนาศักยภาพ โดยการเข้าร่วมประชุมสัมมนา และศึกษาดูงานของการปฏิบัติงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อนำมาปรับใช้กับหน่วยงานของตน

2. การมีส่วนร่วม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ดังนั้น ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และประชาชนในชุมชน ตลอดจนบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ควรได้มีส่วนร่วมในการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยการประชุม และออกเยี่ยมชุมชน

3. การทำงานเป็นทีม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ดังนั้น ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ ควรได้รับการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม โดยการจัดอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเรื่องนี้ เพื่อนำมากำหนดเป้าหมาย วางแผน ประสานงาน ประเมินผลการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยความพึงพอใจ ความต้องการของผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพื่อกำหนดเป็นแนวทาง

การพัฒนาสุขภาพของประชาชนที่ยั่งยืนต่อไป

2. ควรมีการวิจัยและประเมินผลการเข้ารับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยเน้นความเสมอภาคและความสะดวกรวดเร็วในกลุ่มผู้หญิงตั้งครรภ์ กลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มเด็ก กลุ่มผู้พิการและทุพพลภาพ

บทสรุป

ภาวะผู้นำของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ โดยการเข้าร่วมประชุมสัมมนา และศึกษาดูงานของการปฏิบัติงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล การมีส่วนร่วม เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควรได้มีส่วนร่วมในการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลการทำงานเป็นทีม เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควรได้รับการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม โดยการจัดอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพื่อนำมา กำหนดเป้าหมาย วางแผน ประสานงาน ประเมินผลการทำงานเป็นทีม

เอกสารอ้างอิง

- แก้ว ศรีบุญกุล. (2552). รูปแบบการพัฒนาวิทยาลัยการอาชีพให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จินตนา ส่องแสงจันทร์. (2549). การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาเพื่อการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลท่าตะเกองจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- จิตต์สุนัน พรมงควัฒน์. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะของผู้นำของผู้บังคับบัญชากับขวัญและกำลังใจของบุคลากรในสถาบันสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทัศนีย์ ลักษณะภิชช์ และคณะ. (2550). โครงการศึกษาตัวแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบหลักประกันสุขภาพระดับชุมชนระหว่างกองทุนภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลและกองทุนสุขภาพชุมชน กรณีศึกษาตำบลปลายโพรงพาง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดสมุทรสงคราม และตำบลท่าไม้รวก อำเภอนายูง จังหวัดเพชรบุรี. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ.

- เพ็ญจันทร์ ประจันตะเสน. (2552). รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุนิดา แสงวิเชียร. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถานีตำรวจภูธรเมืองราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุไรวรรณ เมืองสุวรรณ. (2549). การมีส่วนร่วมของบุคลากรโรงพยาบาลระยองในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการเพื่อมุ่งสู่การรับรองคุณภาพโรงพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.